

ВПЛИВ ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ ТЕПЛОВИХ ТРУБ НА ТЕПЛОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРПУСУ ПРИЙМАЛЬНО-ПЕРЕДАВАЛЬНОГО МОДУЛЯ

Ph.D. Д. В. Пекур¹, д. т. н. Ю. Є. Ніколаєнко², д. т. н. В. Ю. Кравець², Р. С. Мельник²,
к. т. н. Д. В. Козак²

¹Інститут фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України;

²Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Україна, м. Київ

yunikola@ukr.net, demid.pekur@gmail.com

Методом комп'ютерного моделювання показано, що використання теплових труб з теплопровідністю від 5000 до 10000 Вт/(м·°С) є найбільш доцільним для використання в системах охолодження потужних приймально-передавальних модулів розробленої конструкції.

Ключові слова: приймально-передавальний модуль, підсилювач потужності, система охолодження, тепла труба, комп'ютерне моделювання.

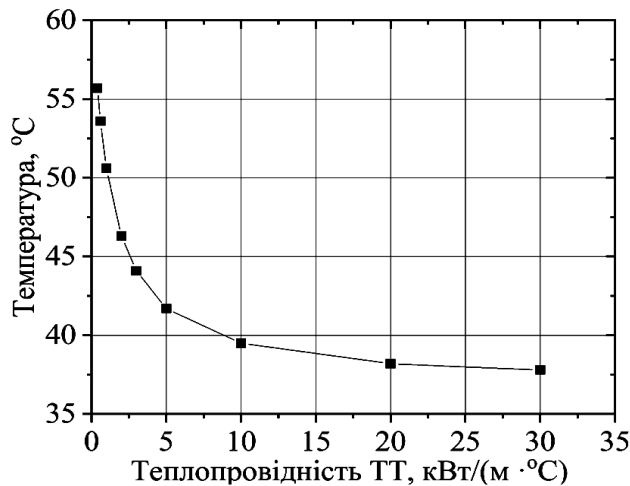
Особливістю потужних приймально-передавальних модулів (ППМ) активних фазованих антенних решіток (АФАР) є використання потужних надвисокочастотних транзисторів або мікрохвильових монолітних інтегральних схем, які в процесі роботи можуть виділяти тепловий потік густиною близько 30 кВт/см² [1]. Такі високі значення густини теплового потоку транзисторів ППМ потребують ефективних систем охолодження. Системи примусового повітряного охолодження ППМ на основі теплообмінників у вигляді радіаторів з теплопровідного матеріалу не завжди можуть забезпечити нормальний тепловий режим транзисторів [2]. Одним зі шляхів підвищення ефективності відведення теплоти від потужних транзисторів ППМ є використання в конструкціях повітряних систем охолодження теплових труб (ТТ). Ефективність відведення теплоти в такій системі та рівень температури транзисторів значною мірою залежатиме від теплопровідності теплових труб, тому встановлення впливу теплопровідності ТТ на теплові характеристики повітряної системи охолодження ППМ є актуальною задачею.

Метою цієї роботи є визначення методом комп'ютерного моделювання впливу теплопровідності ТТ на температуру найбільш нагрітого транзистора ППМ та розроблення рекомендацій щодо вибору найбільш раціональних значень теплопровідності ТТ для використання їх в системах охолодження ППМ.

Враховуючи складність виготовлення фізичних моделей конструкцій систем охолодження ППМ з ТТ, для визначення теплових характеристик системи охолодження та з'ясування характеру впливу теплопровідності ТТ на температуру транзисторів було застосовано метод комп'ютерного моделювання з використанням модуля Flow Simulation програмного комплексу Solidworks. Моделювання виконано для теплообмінника з габаритними розмірами 490×324×25 мм та вбудованими в нього під кутом до горизонтальної основи тепловими трубами [3]. Теплообмінник виготовлено з наявного на ринку алюмінієвого радіаторного профілю з товщиною основи 4 мм, кроком між ребрами 7 мм та товщиною ребер від 2 мм (біля основи) до 1 мм (біля вершини). Радіаторний профіль виготовлено з двох частин, з'єднаних між собою методом зварювання у суцільну конструкцію корпусу ППМ з заданими вище розмірами. Основними тепловидільними елементами є 8 надвисокочастотних транзисторів вихідного підсилювача потужності. Потужність кожного транзистора 28 Вт. Розміри контактної поверхні основи транзистора 10×10 мм. Транзистори змонтовано на чотирьох мідних пластинах розмірами 51×36×5 мм, які розміщуються приблизно посередині довжини ППМ. Невелика площа контакту корпусу транзистора з теплообмінником ППМ та висока густина теплового потоку в

зоні контакту робить доцільним використання теплових труб для розосередження локального теплового потоку на всю поверхню теплообмінника з мінімальним термічним опором.

Комп'ютерне моделювання дозволило визначити максимальну температуру транзисторів при значеннях типової для такої конструкції швидкості повітряного потоку у каналах охолодження 5 м/с та температури повітря на вході 20°C при різних значеннях теплопровідності ТТ. Значення теплопровідності ТТ змінювалося в діапазоні від 400 до 30000 Вт/(м·°C). Залежність температури транзистора з найвищою температурою (третій транзистор знизу на рис. 2 у [3]) при зміні теплопровідності ТТ показано на рисунку.

Залежність температури найбільш нагрітого транзистора від теплопровідності ТТ

З наведених даних видно, що залежність температури надвисокочастотного транзистора від теплопровідності ТТ є монотонно спадною з деяким перегином в області теплопровідності ТТ близько 5000 Вт/(м·°C). При цьому при збільшенні теплопровідності ТТ від 400 до 5000 Вт/(м·°C) температура найбільш нагрітого транзистора знижується на 15°C (з 55,7 до 41,7°C), а при подальшому збільшенні теплопровідності від 5000 до 30 000 Вт/(м·°C) зменшення температури транзистора є повільнішим — всього на 3,9°C (з 41,7 до 37,8°C). Водночас вартість ТТ з високим значенням теплопровідності суттєво вища, ніж вартість ТТ з меншою теплопровідністю. Враховуючи все це, можна дійти висновку, що з економічної точки зору оптимальним для розроблених конструкцій ППМ є використання ТТ з ефективною теплопровідністю у діапазоні від 5000 до 10000 Вт/(м·°C), адже подальше збільшення теплопровідності не дозволить суттєво знизити температуру транзисторів, а лише призведе до підвищення вартості конструкції.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Lee H., Agonafer D. D., Won Y., Houshmand F., Gorle C., Asheghi M., Goodson K. E. Thermal Modeling of Extreme Heat Flux Microchannel Coolers for GaN-on-SiC Semiconductor Devices. *J. of Electronic Packaging*. Received, 2016, 138 (1), p. 10907-1 – 10907-12.
2. Николаенко Ю.Е., Баранюк А.В., Рева С.А., Рогачев В.А. CFD – моделирование температурного поля корпуса-радиатора передающего модуля АФАР с воздушным охлаждением. *Технология и конструирование в электронной аппаратуре*, 2019, № 1–2, с. 27–33.
3. Пекур Д.В., Николаенко Ю.С. Порівняння теплових характеристик двох варіантів корпусів приймально-передавальних модулів. *Сучасні проблеми наукового забезпечення енергетики: Матеріали XIX МНПК молодих вчених та студентів*, м. Київ, 2021, т. 1.

Роботу виконано за підтримки Національного фонду досліджень України (проект № 2020.02/0357) та Міністерства освіти і науки України (проект № 2407).

D.V. Pekur, Yu. E. Nikolaenko, V. Yu. Kravets, E. S. Melnyk, D. V. Kozak

Impact of thermal conductivity of heat pipes on thermal characteristics of T/R module casing.

The authors use computer simulation to show that the heat pipes with the thermal conductivity from 5000 to 10000 W/(m·°C) are the most appropriate choice for the cooling systems of powerful T/R modules of the developed design.

Keywords: T/R module, high power amplifier, cooling system, heat pipe, computer modeling.